Adviesgroep Duurzame Energieopwekking

Advies - februari 2020

Hilversum Mediastad

ADVIESGROEP DUURZAME ENERGIEOPWEKKING

ADVIES

INHOUD

Inleiding	4
Regionale Energie Strategie	4
De adviesgroep Duurzame energieopwekking	4
Onze opdracht/vraag	4
Onze werkwijze	7
Het advies	9
Het vervolgproces	13
Bijlage	13

Inleiding

Drie avonden hebben wij, vijftig betrokken Hilversummers, ons verdiept in de mogelijkheden hoe we in de regio Gooi en Vechtstreek en specifiek in Hilversum grootschalig duurzame energie kunnen opwekken. Drie toekomstateliers met mooie gesprekken, goede discussies, kritische kanttekeningen en veel inspiratie. Ons is advies gevraagd op de Regionale Energie Strategie. In deze notitie staat het advies en de achtergronden hoe tot dit advies is gekomen.

Regionale Energie Strategie

In 2050 is er geen aardgas meer beschikbaar. Hilversum wil in 2040 aardgasvrij zijn. Dat heeft gevolgen voor alle woningen en andere gebouwen in de stad. Wij gaan namelijk koken en stoken op andere duurzame energiebronnen. Deze transitie is een ontdekkingstocht waar we ons samen met bedrijven, organisaties en bewoners stap voor stap op voorbereiden.

In de Gooi en Vechtstreek werken gemeenten, energiebedrijven, energiecoöperaties, netbeheerders, woningcorporaties, bedrijvenverenigingen en andere partners samen aan een Regionale Energie Strategie (RES). Hierin wordt aangegeven wat in onze regio de mogelijkheden zijn voor het opwekken van zon- en windenergie en hoe we dit op een zorgvuldige manier ruimtelijk kunnen inpassen.

Er zijn voor onze regio drie scenario's gemaakt: Iedereen doet mee, Nieuw energielandschap en Stedelijke ruggengraat. De scenario's leggen de gemeenten in de Gooi en Vechtstreek voor aan haar bewoners en lokale partners voor advies. De gemeente Hilversum heeft er voor gekozen een adviesgroep op te richten.

De adviesgroep Duurzame energieopwekking

De adviesgroep bestaat uit rond de 50 betrokken Hilversummers, die hebben gereageerd op de advertentie van de gemeente in de Gooi- en Eembode, of zijn ingegaan op de uitnodiging die de gemeente en Hilversum100 hebben verspreid onder lokale partners, initiatieven en bewonersorganisaties.

Wij zijn allen zeer betrokken bij Hilversum en hebben onze denkkracht graag ingezet. Graag hadden we meer vrouwen en deelnemers tussen de 20 en 40 in onze groep gehad. Bij het delen van ons advies streven we ernaar ook deze groepen in Hilversum te bereiken.

Onze opdracht/vraag

- Hoe en waar kan duurzaam opwekken van energie worden gerealiseerd binnen de regio Gooi en Vechtstreek, en waarom?
- Welke kansen, knelpunten en voorwaarden zijn er voor Hilversum met de drie scenario's 'Iedereen doet mee', 'Nieuw energielandschap' en 'Stedelijke ruggengraat' als inspiratie?
- Welke onderdelen en type locaties spreken wel of niet aan, en waarom?

ADVIESGROEP DUURZAME ENERGIEOPWEKKING

ADVIES

Onze werkwijze

De regio Gooi en Vechtstreek heeft drie scenario's uitgewerkt voor grootschalig opwekken van zon- of windenergie. Deze scenario's zijn drie uiterste die inzicht geven in de effecten van de keuzes die je neemt. De scenario's zijn opgebouwd uit bouwstenen. Een bouwsteen bestaat uit een manier van duurzame energieopwekking (zon of wind), een ondergrond (bijvoorbeeld water) en een voorwaarde (bijvoorbeeld alleen aan de randen van water). Per scenario worden verschillende bouwstenen gebruikt. De scenario's en de bouwstenen zijn de basis voor de gesprekken en discussies in drie toekomstateliers.

Toekomstatelier 1 (26 november 2019)

Doel van het eerste atelier was het doorgronden van de scenario's. Wat houden ze in? Hoe zijn ze opgebouwd? Wat betekenen ze voor Hilversum? De scenario's zijn gepresenteerd en de adviesgroep heeft zich in kleine groepen verder verdiept in de scenario's en de bouwstenen. We hadden veel vragen: in de bijlage staan de vragen en antwoorden.

Toekomstatelier 2 (9 december 2019)

Hoe en waar kan duurzaam opwekken van energie worden gerealiseerd binnen de regio Gooi en Vechtstreek, en waarom? Dat was de centrale vraag voor het tweede atelier. In drietallen zijn we met elkaar in gesprek gegaan. Met groene en rode stickers hebben we aangegeven welke bouwstenen de voorkeur hebben voor onze regio en welke juist niet. Daarbij hebben we ook randvoorwaarden, nieuwe bouwstenen of uitgangspunten benoemd.

Toekomstatelier 3 (10 februari 2020)

De adviesgroep heeft tijdens de derde atelier de opgetekende uitkomsten van de twee ateliers doorgenomen en definitief gemaakt. Na een inspirerende presentatie 'Energie en stad' door Rens Wijnakker van FABRICations, zijn we op zoek gegaan naar strategische kansen voor Hilversum. Deze kansen zijn toegevoegd aan het advies.

HET ADVIES

De adviesgroep adviseert in het kader van de Regionale Energie Strategie over de drie scenario's voor de deelregio Gooi en Vechtstreek. De drie scenario's zijn: Iedereen doet mee, Nieuw energielandschap en Stedelijke ruggengraat

De adviesgroep adviseert ...

1. ... Hilversum de ambitie te hebben net zoveel energie duurzaam op te wekken als er binnen de gemeentegrenzen verbruikt wordt. Minder dan de helft van de adviesgroep vreest dat dit niet realistisch is en adviseert zoveel mogelijk binnen de gemeentegrenzen op te wekken;

2. ... het opwekken van duurzame energie langs wegen, op bedrijventerreinen en op grote daken te realiseren zoals in het scenario Stedelijke ruggengraat;

3. ... spoor- en snelwegen te overkappen en de stedelijke ontwikkeling te combineren met zonnepanelen en (kleine) windturbines;

4. ... natuur en landschap te sparen en heel beperkt over te gaan tot grootschalig opwekken. Een derde van de adviesgroep adviseert helemaal niet grootschalig (zoals in het scenario Nieuw energielandschap) energie op te wekken;

5. ... meer ruimte voor maatwerk voor duurzame energie bij beschermde stads- en dorpsgezichten en gemeentelijke monumenten;

6. ... dat nieuwbouw altijd meer energie moet opwekken dan verbruiken;

7. ... te borgen dat (zoals in het Klimaatakkoord afgesproken) bij nieuwe duurzame energieopwekking 50% lokaal eigendom is;

8. ... bewoners en ondernemers te stimuleren zoveel mogelijk zelf met energie besparen en zonnepanelen aan de slag te gaan;

9. ... open te staan voor innovaties bijvoorbeeld in/bij stedenbouw en architectuur, multifunctioneel ruimtegebruik, geïntegreerde zonnepanelen, waterstof, energieopslag;

Over zon

10. ... in 2025 op alle daarvoor geschikte grote daken zonnepanelen te realiseren. Het percentage geschikte daken kan door strengere regelgeving, incentives voor vastgoedeigenaren en het verplichten van zon op nieuwe daken veel hoger zijn dan de 30% uit de scenario's;

11. ... waar mogelijk zonnepanelen op geluidschermen, in bermen langs wegen en sporen en op parkeerplaatsen te realiseren;

12. ... zonnevelden zo in te richten dat zij bijdragen aan biodiversiteit. Door hiervoor agrarische gronden vooral rond natuurgebieden te gebruiken is dit ook goed voor het verminderen van de stikstofbelasting;

Over wind

13. ... een deel van onze energie met windturbines duurzaam op te wekken. En bij voorkeur in participatief eigendom. Verken de mogelijkheden voor een hoge windmolen boven bosgebied, middenhoge molens langs infrastructuur en (vergunningvrije) kleine molens bij boeren;

14. ... windturbines langs wegen, sporen, kanalen/vaarten, fietspaden te plaatsen onder voorwaarde dat ze stil en minimaal de landelijke norm van woningen verwijderd zijn;

15. ... alleen windturbines op randmeren te realiseren als vogels kunnen worden ontzien;

16. ... daken en lichtmasten te benutten voor kleine windturbines;

17. ... pas nadat alle andere mogelijkheden zijn benut, windturbines op agrarische gronden, in veenlandschappen en in de randen van de stad te realiseren;

18. ... geen windturbines in natuurgebieden en in gebieden met weidse vergezichten te realiseren;

De adviesgroep heeft gebrainstormd over mogelijke te verkennen locaties:

- Zonnepanelen: op geluidschermen langs de A27 West-Indische Buurt, in combinatie met waterberging op de voormalige afslag afrit A27, langs de randen van het vliegveld Hilversum;
- Windturbine(s): op de televisietoren, langs de A1 en de A27, aan het Gooimeer bij Huizen, langs de N236 (Loodijk) tegenover het industrieterrein De Boomgaard, bij de (voormalige) Mebin betoncentrale aan de Zuiderloswal.

ADVIESGROEP DUURZAME ENERGIEOPWEKKING

ADVIES

Het vervolgproces

Dit advies overhandigt de adviesgroep aan wethouder Jan Kastje, de regio Gooi en Vechtstreek en aan de Energieregio Noord Holland Zuid. Samen met de input van andere gemeenten wordt een concept-RES gemaakt. Vanaf de ondertekening van het Klimaatakkoord is daar tot 1 juni 2020 de tijd voor. Dit eerste concept wordt aangeboden aan het Rijk voor beoordeling.

Na de beoordeling door het Rijk werkt de energieregio Noord Holland Zuid tot 1 maart 2021 aan de definitieve versie, de RES 1.0. Ook hierbij zullen experts van betrokken partijen, de inwoners en belanghebbenden worden betrokken. Daarna volgt de vaststelling van de strategie door iedere gemeente, de waterschappen en de provincie. De RES 1.0 staat in juli op de agenda van de gemeenteraad van Hilversum. De uitkomsten van de RES 1.0 worden vervolgens vastgelegd in het omgevingsbeleid. De RES wordt om de twee jaar geactualiseerd. Hiermee creëren we ruimte voor nieuwe initiatieven en ontwikkelingen.

Wanneer de gemeente Hilversum dat vraagt zullen wij als Hilversumse adviesgroep Duurzame energieopwekking graag ons licht laten schijnen op de definitieve versie (RES 1.0) en bij de actualisatie. En natuurlijk verwelkomen we als adviesgroep Duurzame energieopwekking andere Hilversummers als mede-adviseurs.

Bijlagen

- Overzicht vragen en antwoorden eerste bijeenkomst
- Verslag tweede bijeenkomst van de Energieregio Noord Holland Zuid
- Programma van de toekomstateliers
- Leden van de adviesgroep Duurzame energieopwekking

Hilversum
Mediastad